

2018. január 1-től hatályos új adózási szabályok

2018. január 1-től az önkormányzati adóztatást érintően három új törvény lépett hatályba és módosult a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény. Az új – az adózás rendjéről szóló, az adóigazgatási rendtartásról szóló és az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló - törvények egyszerűsítik az egyes eljárásokat és csökkentik a bürokráciát. Jelen összefoglaló célja, hogy átfogó képet adjon a helyi adózásra vonatkozó új szabályokról a teljesség igénye nélkül.

I.

Az új **adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.)** segíti az adózók adminisztrációs terheinek a csökkentését, a szabályok egyszerűbb alkalmazását és az önkéntes jogkövetést. A törvény szerkezetét a jogalkotó a régi adózás rendjéről szóló törvényhez képest úgy változtatta meg, hogy egyes szabályok átkerültek az adóigazgatási rendtartásról szóló törvénybe és külön részben szerepel az egyes adókötelezettségekre vonatkozó szabályozás, az adatszolgáltatással és adatszolgáltatással összefüggő szabályozás, az egyes adóigazgatási eljárásokra vonatkozó szabályozás, a jogkövetkezmények, illetve az adótanácsadói, adószakértői tevékenységre vonatkozó rendelkezések. A törvény mellékletében továbbra is szerepelnek az önkormányzati adóhatóságokhoz teljesítendő bevallások benyújtásának időpontjai, valamint a befizetésekre vonatkozó szabályok és a fizetés határidők.

Az önellenőrzési eljárásban új lehetőségként jelenik meg az **önellenőrzési szándék bejelentése**. A vonatkozó rendelkezés értelmében, az adózó bejelentheti önellenőrzési szándékát, az adóhatóság a bejelentéstől számított tizenöt napig adóellenőrzést nem indíthat. Ez a szabály lehetőséget ad arra, hogy ugyanazon adómegállapítási időszak és adónem tekintetében egy alkalommal tehető bejelentés az önellenőrzési szándékról, egy esetleges hiba feltárását követően. Ez a bejelentés természetesen nem kötelező jellegű, vagyis nem feltétele az önellenőrzésnek.

2018. évtől kedvezőbbé válik az **automatikus részletfizetési kedvezmény**. A természetes személyek – ideértve az egyéni vállalkozókat is – kérelemre a jelenlegi kettőszázezer forint helyett ötszázezer forint tartozásig kaphatnak automatikusan részletfizetési kedvezmény, amelynek időtartama a jelenlegi 6 hónap helyett 12 hónapra nő.

Az adóbírságra vonatkozó szabályozásban új változást jelent a **fellebbezési jogról való lemondás** lehetősége. Amennyiben az adózó ellenőrzési eljárásban az utólagos adómegállapításról hozott első fokú határozat elleni fellebbezési jogáról lemond, és esedékességig a határozatban előírt adókülönbözetet megfizeti, mentesül a kiszabott adóbírság ötven százalékának megfizetése alól.

Az átláthatóbb szabályozás követelményének eleget téve változik a **mulasztási bírságra** irányadó szabályozás. Főszabályként a természetes személyek kettőszáz, nem természetes személy adózók pedig ötszázezer forintig terjedő bírsággal sújthatók, míg az egyes speciális jogsértésekre eltérő bírságmértékek vonatkoznak. Továbbá meghatározza a törvény a mulasztási bírság kiszabásának időbeli korlátját is oly módon, hogy a jogszabálysértésnek az adóhatóság tudomására jutásától számított egy év elteltét követően mulasztási bírság kiszabásának nincs helye. E rendelkezés azonban nem alkalmazható az ellenőrzés során feltárt jogsértésekre.

Új eleme az Art.-nak az egyes mulasztások esetében a **hiánypótlásra történő felhívás** adóhatóság által történő kötelező alkalmazása és a **hiánypótlással kapcsolatos szankciók**. A törvény értelmében egyes bejelentési, változásbejelentési, adatszolgáltatási, vagy regisztrációs kötelezettség nem teljesítése, illetőleg hibás, vagy valótlan adattartalommal történő teljesítése esetén a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett az adóhatóság az adózót a kötelezettség jogszerű teljesítésére hívja fel. Ha az adózó a felhívásra irányadó tizenöt napos határidő alatt kötelezettségét nem, vagy nem jogszerűen teljesíti, úgy első alkalommal az általános bírságmértékhez képest csökkentett mértékű bírságot kell kiszabni, amely természetes személyek esetében ötvétezer, nem

természetes személy adózó esetében százezer forint. Ezen bírság kiszabása mellett az adózót ismételten fel kell hívni kötelezettségének teljesítésére. Amennyiben a felszólításnak az adózó eleget tesz, a kiszabott bírság mérsékelhető, illetve elengedhető. Ha az adózó az ismételt felszólításnak sem tesz eleget, úgy az általános bírságmértéknek megfelelő bírság kiszabásának van helye azzal, hogy ismételt felszólítás esetén sem az első felszólítás kapcsán kiszabott, sem az ismételten kiszabott bírság mérséklésének nincs helye.

A **jogkövetkezmények alóli mentesülés** új szabályként épül be az Art.-ba, amelynek értelmében az adózó terhére jogkövetkezmény nem állapítható meg, ha az adózó az adóhatóság honlapján erre a célra létrehozott felületen közzétett tájékoztatóban meghatározottak szerint járt el. A tájékoztatóban foglaltak alkalmazása ugyanakkor az adóhiány megfizetése alól az adózót nem mentesíti.

II.

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.) az adóigazgatási eljárásban alkalmazandó azon általános eljárási szabályokat foglalja össze, amelyeket eddig más törvények szabályoztak. A törvény rögzíti a hatáskör és illetékesség vizsgálatára vonatkozó szabályt, a nyelvhasználatra, a kizárásra, az adatok zárt kezelésére, a kiskorú, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, valamint a fogyatékossgal élő személy eljárási védelmére vonatkozó szabályokat, továbbá a kérelem visszautasítására, az ügyintézési határidőre, az igazolási kérelemre, a döntésre, az eljárás megszüntetésére, valamint a semmisségre vonatkozó szabályokat is. Az Air. tartalmazza továbbá a tényállás tisztázása körében a tanúra, a szemlére, a szakértőre, a tolmácsra, és a tárgyalásra vonatkozó rendelkezéseket, az adóigazgatási eljárásokra vonatkozó egyes alapelveket, a képviselőt és a kézbesítést, a biztosítási intézkedés, az ellenőrzés, a jogorvoslat, az eljárási költség szabályait.

Az ellenőrzésekre vonatkozó szabályozás **két ellenőrzési típust** nevesít. Az ellenőrzés egyik típusa az ellenőrzéssel lezárt időszakot keletkeztető adóellenőrzés. Ez az ellenőrzés a korábbi bevallások utólagos ellenőrzésének felel meg. Továbbá az adóellenőrzés lehet ellenőrzéssel lezárt időszakot nem keletkeztető jogkövetési vizsgálat, amelynek keretében az adóhatóság ellenőrizheti, hogy az adózó eleget tett-e egyes adókötelezettségeinek, adatokat gyűjthet a bevallásban szereplő adatok, tények, körülmények valóságtartalmának, ezek hitelességének megállapítása érdekében, továbbá vizsgálhatja a gazdasági események valóságát, és adatokat gyűjthet a becslési adatbázishoz. E két ellenőrzési típus mellett a törvény nevesíti az ismételt ellenőrzést és a felüellenőrzést. Új szabályként jelenik meg a törvényben egy ellenőrzési határidő, mely szerint az adóellenőrzés időtartama nem haladhatja meg a 365 napot.

Az adóhatóság döntéseivel szembeni **fellebbezés**, mint rendes jogorvoslati forma továbbra is biztosított. Lényeges változás azonban, hogy a fellebbezésben, illetve a fellebbezés alapján indult eljárásban nem lehet olyan új tényt állítani, illetve olyan új bizonyítékot előadni, amelyről a fellebbezésre jogosultnak az elsőfokú döntés meghozatala előtt tudomása volt, azonban azt az adóhatóság felhívása ellenére nem terjesztette elő. Kedvező változás az adózók számára, hogy igazolási kérelem nélkül előterjesztett elkésett fellebbezés benyújtása esetén az elsőfokú adóhatóságnak minden esetben igazolási kérelem benyújtására kell felhívnia az adózót.

Az új közigazgatási perrendtartásról szóló törvényben foglalt szabályozási elvekkel összhangban továbbá az adóeljárásokat érintően is bővül a bírósági felülvizsgálat lehetősége a **közigazgatási per** lehetőségével.

Mind az Air., mind az új Art. vonatkozásában főszabály, hogy a törvények rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult és a megismételt eljárásokban, illetve a hatálybalépést követően esedékesse váló kötelezettségekre kell alkalmazni. Ha azonban a jogszabálysértés elkövetésének időpontjában hatályos rendelkezések az adózóra összességében kevésbé terhes bírság-, illetve pótlékfeltételeket határoztak meg, a kötelezettségre legfeljebb az elkövetéskor hatályos törvényben meghatározott legmagasabb mérték alkalmazható.

III.

Az adhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.) a régi Art.-ban foglalt végrehajtásra vonatkozó szabályokat foglalja keretbe. Az Avt.-ben az állami adóhatóság (NAV) feladatkörébe tartozó adóvégrehajtáson, illetve az adók módjára behajtandó köztartozások végrehajtásán túl új elemként jelenik meg a közigazgatási hatósági döntésekben foglalt kötelezettségek végrehajtása is, amely feladat a pénzkövetelések végrehajtása mellett kiterjed egyes meghatározott cselekmények végrehajtására is.

A jogorvoslatot érintő új rendelkezés, hogy a **végrehajtási kifogásban** konkrétan meg kell jelölni a sérelmezett intézkedést, és azt, hogy a kifogást előterjesztő az intézkedés megsemmisítését vagy megváltoztatását milyen okból kívánja. A végrehajtási kifogásnak ugyanakkor a további végrehajtási cselekményekre nincs halasztó hatálya.

Az Avt. **adók módjára behajtandó köztartozások**, illetve az alkalmazható intézkedések körére vonatkozó szabályozásban fontos változás, hogy az adóhatóság hatáskörébe került a fizetési kedvezmény engedélyezése abban az esetben, ha az erre vonatkozó kérelmet a végrehajtási eljárás során nyújtották be. Az adóhatóságnak az Art. fizetési kedvezményekről szóló fejezetében foglaltak szerint kell elbírálnia a kérelmet azzal, hogy a tartozást kizárólag a végrehajtást elrendelő hatóság előzetes hozzájárulása alapján mérsékelheti. Ha a kérelmet a végrehajtást kérő hatósághoz nyújtották be, akkor a kérelmet annak elbírálása érdekében haladéktalanul át kell tenni az adóhatósághoz, ha szükséges, egyúttal megküldve a tartozás mérséklésére vonatkozó hozzájáruló nyilatkozatot is.

IV.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 2018. évtől - iparüzési adó és idegenforgalmi adóban - felmenti az újonnan alakuló cégeket a székhely szerinti önkormányzati adóhatósághoz történő **bejelentkezési kötelezettség** alól. Az új cég adatait az állami adóhatóság küldi meg a székhely szerinti önkormányzat részére. A részletszabályok szerint azonban a bejelentkezés alóli felmentés nem vonatkozik arra a KATA-s adózóra, aki az önkormányzatnál egyszerűsített adóalap-megállapítást akar választani. A telephely szerinti önkormányzati adóhatósághoz továbbra is kötelező a bejelentkezés és az átalakulással létrejövő új cég esetében az adóelőleget be kell jelenteni, illetve önkormányzati adóelőny vagy pl. kiegészítő adatokra szintén vonatkozik a bejelentési kötelezettség.

A bürokrácia csökkentése érdekében 2018. január 1-től **elektronikus úton benyújtható a Pénzügyminisztérium szerinti helyi iparüzési adóbevallási nyomtatvány** akkor is, ha az adózó önkormányzati kedvezményt, mentességet kíván igénybe venni.

A törvény **adóelőnyt biztosít a sport törvény szerinti sportvállalkozások részére**, mely szerint a tevékenységükből származó nettó árbevétel csökkenthető a belépőjegy, bérlet értékesítéséből, reklámközzétételből, szponzorációból, játékjog használati jogának átengedéséből, sportrendezvény közvetítésből, sportlétesítmény hasznosításából eredő árbevétellel.

Végül a **2017. évi adókötelezettséget érintő változásokról (épitmény, telek adás-vétel stb.)** 2018. január 15-ig kell az adatbejelentéseket benyújtani. A Jászberényben bevezetett helyi adókat a helyi adókról szóló 46/2011. (XII.22) önkormányzati rendelet szabályozza, az abban foglalt adómértékek 2018. évre nem változtak. A bejelentési és bevallási nyomtatványok megtalálhatóak a www.jaszbereny.eado.hu /elektronikus űrlapok menüpont alatt. Az ügyfélkapuval rendelkező adózók a szükséges regisztrációt követően erről a felületről elektronikusan tudják a nyomtatványaikat beküldeni adóhatóságunkhoz.

Az Adóigazgatási Iroda 2018. évben **új ügyfélfogadási időben** áll a Rákóczi út 42-44. szám alatt a lakosság rendelkezésére: **Hétfő, Kedd, Péntek:** 7.30-12.00 óráig, **Szerda:** 7.30-12.00 és 13.00-16.30 óráig. E-mail: ado@jaszbereny.hu, Tel: 57/505-711

Tájékoztatót készítette: Bódisné Görbe Krisztina
Adóigazgatási Irodavezető